

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету економіки та
управління

Андрій КОЦУР

“ 29 ” 08 2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ

“ 29 ” 08 2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового
інституту новітніх освітніх технологій

Святослав ПИТЕЛЬ

“ 29 ” 08 2025 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
з дисципліни
«БІЗНЕС-АНАЛІТИКА»**

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність – 051 Економіка

Освітньо-професійна програма – «Економіка та управління бізнесом»

Кафедра економічної кібернетики та інформатики

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практи (год.)	ІРС (год.)	Тренінг, (год.)	Самост. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Іспит (сем.)
Денна	3	6	46	44	5	12	103	210	6
Заочна	3	6	8	4	-	-	198	210	6

Тернопіль – ЗУНУ, 2025

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Економічна кібернетика» підготовки бакалавра галузі знань – 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 051 Економіка затвердженої Вченою радою ЗУНУ (протокол №10 від 23.06.2023 р. зі змінами протокол №11 від 26.06.2024).

Робочу програму розробила доцент кафедри економічної кібернетики та інформатики Катерина ПРИШЛЯК

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економічної кібернетики та інформатики (протокол № 1 від 26.08.2025 р.)

Завідувач кафедри
д.е.н., професор

Леся БУЯК

Гарант ОП
к.е.н., доцент

Лариса ЛЯХОВИЧ

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «БІЗНЕС-АНАЛІТИКА»

1. Опис дисципліни «Бізнес-аналітика»

Дисципліна «Бізнес-аналітика»	Галузь знань, спеціальність, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 8	Галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки	Статус дисципліни обов'язкова дисципліна, циклу професійної підготовки Мова навчання: українська
Кількість залікових модулів – 4	Спеціальність – 051 Економіка	Рік підготовки: <i>Денна – 3</i> <i>Заочна – 3</i> Семестр: <i>Денна – 6</i> <i>Заочна – 6</i>
Кількість змістових модулів – 2	«Економіка та управління бізнесом»	Лекції: <i>Денна – 46 год</i> <i>Заочна – 8 год</i> Практичні заняття: <i>Денна – 44 год</i> <i>Заочна – 4 год</i>
Загальна кількість годин – 240	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Самостійна робота: <i>Денна – 103 год</i> <i>Заочна – 198 год</i> Тренінг: <i>Денна – 12 год</i> Індивідуальна робота : <i>Денна – 5 год</i>
Тижневих годин Денна форма навчання: 1 семестр – 16 год., з них аудиторних – 6 год.		Вид підсумкового контролю – іспит

2. Мета й завдання вивчення дисципліни «Бізнес-аналітика»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Метою навчальної дисципліни є набуття майбутніми фахівцями в економіко-аналітичній сфері компетентностей щодо побудови економічних моделей та використання сучасних інформаційних технологій задля оцінки, аналізу та прогнозування бізнес-процесів соціально-економічних систем, формування навиків застосування моделей аналізу даних, використання програмних засобів бізнес-аналітики. Для досягнення даної мети необхідно опанувати систему знань, умінь і навичок в області процесного підходу до управління, отримати уявлення про основні завдання бізнес-аналітики, основні прийоми і методи, що застосовуються в процесі їх вирішення, про місце і роль бізнес-аналітики в системі загальнопрофесійних та спеціальних дисциплін. Крім того, відпрацювання умінь і навичок в області бізнес-аналітики дозволяє реалізувати розвиваючу функцію освіти: формування світогляду студентів, логічної та евристичної складової мислення.

2.2. Завдання вивчення навчальної дисципліни:

Основними завданнями вивчення дисципліни «Бізнес аналітика» є:

- ознайомитися із теоретичними та практичними основами сучасних інформаційних технологій та сучасними методами аналітики бізнес-процесів та їх інтелектуальною візуалізацією;
- вивчити основні підходи та структурні елементи моделювання бізнес-процесів
- знайомитися з сучасними концепціями управління підприємствами та покращення бізнес-процесів підприємства;
- вивчити основні методи, що використовуються при побудові нової моделі бізнес-процесів та їх негативні моменти
- навчитися використовувати інструментальні засоби бізнес-аналітики

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни «Бізнес-аналітика»:

Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.

Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

2.4. Результати навчання

Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.

Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.

2.5. Передумови для вивчення дисципліни.

Вивчення дисципліни «Бізнес-аналітика» базується на знаннях отриманих з таких дисциплін: «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Інформаційно-комунікаційні технології», «Економетрика»

3. Програма навчальної дисципліни «Бізнес-аналітика»

Тема 1. Методичні основи аналізу бізнес-процесів

Сутність бізнес-процесу. Функції та задачі аналізу бізнес-процесів. Підходи до визначення поняття бізнес-процес. Сутність, зміст бізнес-процесів суб'єктів господарювання в сучасних умовах мінливого зовнішнього середовища. Класифікація видів аналізу бізнес-процесів. Структурна схема бізнес-процесів. Використання методів, моделей та технологій аналізу бізнес-процесів відповідно до поставленої мети. Класифікація бізнес-процесів за ENAPS. Класифікація бізнес-процесів за ознаками і видами процесів. Класифікація бізнес-процесів на підприємстві за призначенням. Інструментарій для дослідження бізнес-процесів. Види аналізу бізнес-процесів за класифікаційними ознаками. Структурно-ієрархічна модель аналізу бізнес-процесів в сучасних умовах господарювання.

Тема 2. Система бізнес-аналітики

Сфери застосування бізнес-аналітики на підприємстві. Бізнес-аналітик на підприємстві: роль, професійні навички та інтереси. Бізнес-процеси підприємства: суть, межі та види. Методики аналізу бізнес-процесів.

Тема 3. Функції бізнес-аналітики

Поняття інтелектуального аналізу інформації. Поняття "інформація" і "знання". Глибинний аналіз даних (Data Mining). Класифікації методів Data Mining. Огляд методів Data Mining. Стадії глибинного аналізу даних. Загальна постановка задачі відбору інформативних ознак для синтезу розпізнаючих моделей. Аналіз методів відбору інформативних ознак. Структура методів виділення інформативної комбінації ознак. Критерії оцінювання інформативності ознак

Тема 4. Методологічні аспекти бізнес-аналітики

Методологічні засади бізнес-аналітики. Багатовимірні угруповання й розрахунок інтегрального показника. Кластерний аналіз.

Аналітика часових рядів. Методи дослідження часових рядів.

Кореляційно-регресійний аналіз. Загальнотеоретичні передумови застосування методів кореляційно-регресійного аналізу економічних явищ.

Множинна регресія. Специфікація моделі. Відбір факторів при побудові рівняння множинної регресії. Види рівняння регресії. Відбір факторів.

Тема 5. Аналіз бізнес-процесів.

Види аналізу бізнес-процесів. SWOT-аналіз процесу. PEST аналіз підприємства. SPACE аналіз. Аналіз проблем бізнес-процесів. Ранжування процесів. Аналіз процесу по відношенню до потреб. Візуальний аналіз. Вимір і аналіз показників процесу. Показників часу виконання процесу. Технічні показники процесу. Показники вартості процесу. Показники якості.

Тема 6. Управління бізнес-процесами

Сутність управління бізнес-процесами. Задачі, що виникають під час управління бізнес-процесами. Процесний підхід до управління. Етапи проектування системи управління. Процесний підхід до управління. Підбір бізнес-процесів для стандартизації. Причини оптимізації бізнес-процесів. Функціональність BPM-систем. Архітектура BPM-систем.

Тема 7 Аналітика макроекономічних процесів

Валовий внутрішній продукт (ВВП) як об'єкт статистичного дослідження та його аналіз. Напрями використання ВВП у макроекономічному аналізі

Тема 8. Реалізація бізнес-планування на підприємстві

Сутність та значення бізнес-планування. Роль бізнес-планування для підприємства. Організація бізнес-планування на підприємстві. Інформаційний блок процесу бізнес-планування. Стадії процесу бізнес-планування. Бізнес-план. Стадії реалізації бізнес-плану. Принципи бізнес-планування. Методика створення бізнес-плану.

Тема 9. Модель бізнес-аналітики підприємства в контексті стратегічного управління

Типи взаємозв'язку між стратегією підприємства та системою бізнес-аналітики. Підтримка бізнес-аналітикою стратегії підприємства. Зворотні процеси та набуття знань на стратегічному рівні. Бізнес аналітика як стратегічний ресурс розвитку підприємства. Модель бізнес-аналітики підприємства. Відмінності між випереджаючою та відстаючою інформацією. Прикладні аспекти моделювання.

Тема 10. Методологія бізнес-аналітики в ризик-менеджменті

Методи бізнес-аналітики в оцінці ризиків. Інструменти аналізу ризиків. Методи бізнес-аналітики в управлінні ризиками.

Ризики процесу. Показники ризику. Вплив процесів на оточуюче середовище. Адаптованість. Процес як ланцюг функцій. Верифікація.

Тема 11. Методи аналізу бізнес-процесів підприємства

Види аналізу процесу. Проблеми, що виникають при функціонуванні процесів. Сутність та випадки використання функціонально-вартісного аналізу. Методи визначення зв'язків між факторами та причинами появи проблем. Діаграмам спорідненості. Діаграма споріднених зв'язків. Діаграма Парето та їх різновиди. Причинно-наслідкові діаграми. Етапи вибору варіантів усунення проблеми. Методи досягнення компромісу з використанням: нерівнозначних та рівнозначних критеріїв.

Тема 12. Технології моделювання та опис бізнес-процесів підприємства

Цілі моделювання бізнес-процесів. Етапи та принципи моделювання. Модель SADT. Методологія функціонального моделювання SADT (IDEF0). Метод моделювання процесів IDEF3. Моделювання даних DFD. Модель ARIS. Система ARIS. Сітьовий графік та його характеристики. Метод критичного шляху.

Тема 13. Моніторинг та контроль параметрів бізнес-процесів підприємства

Характеристики процесу. Показники результативності процесу. Аналітичний і статистичний методи аналізу. Точність та надійність, стабільність та продуктивність, керованість та екологічність процесів. Ефективність процесу. Види процесів.

Тема 14. Інформаційно-аналітичні технології в корпоративних інформаційних системах

Проблема «єдиного погляду» на управлінську інформацію. Сховища даних. Характеристики OLAP-систем. Різновиди багатовимірного зберігання даних. Засоби формування запитів і побудови звітів. Аналітичні додатки. Системи, що реалізують методологію збалансованих систем показників (BSC-системи). Системи корпоративного планування і бюджетування. Системи формування та аналізу консолідованої фінансової звітності. Інші аналітичні додатки.

Тема 15. Бізнес-аналітика в середовищі R

Мова програмування R та середовище R Studio. Описова статистика засобами R. Кореляційно-регресійний аналіз засобами R

4. Структура залікового кредиту дисципліни «Бізнес-аналітика» денна форма навчання

	Кількість годин					Контрольні заходи
	Лекції	Практичні заняття	СРС	ІРС	Тренінг,	
Тема 1. Методичні основи аналізу бізнес-процесів	2	2	8	1	12	Поточне опитування, практичні завдання
Тема 2. Система бізнес-аналітики	2	2	8			
Тема 3. Функції бізнес-аналітики	2	2	9			
Тема 4. Методологічні аспекти бізнес-аналітики	4	4	9	1		
Тема 5. Аналіз бізнес-процесів	2	2	9			
Тема 6. Управління бізнес-процесами	4	4	9			
Тема 7 Аналітика макроекономічних процесів	2	2	9	1		
Тема 8. Реалізація бізнес-планування на підприємстві	4	4	9			
Тема 9. Модель бізнес-аналітики підприємства в контексті стратегічного управління	2	2	9			
Тема 10. Методологія бізнес-аналітики в ризик-менеджменті	4	4	9	1		
Тема 11. Методи аналізу бізнес-процесів підприємства	2	2	9			
Тема 12. Технології моделювання та опис бізнес-процесів підприємства	4	4	9			
Тема 13. Моніторинг та контроль параметрів бізнес-процесів підприємства	4	2	9	1		
Тема 14. Інформаційно-аналітичні технології в корпоративних інформаційних системах	4	4	9			
Тема 15. Бізнес-аналітика в середовищі R	4	4	9			
Разом	46	44	133	5	12	

заочна форма навчання

	Кількість годин		
	Лекції	Практичні	СРС
Тема 1. Методичні основи аналізу бізнес-процесів	1		15
Тема 2. Система бізнес-аналітики			15
Тема 3. Функції бізнес-аналітики	1	1	15
Тема 4. Методологічні аспекти бізнес-аналітики			15
Тема 5. Аналіз бізнес-процесів	1		15
Тема 6. Управління бізнес-процесами	1	1	15
Тема 7 Аналітика макроекономічних процесів			15
Тема 8. Реалізація бізнес-планування на підприємстві	1		15
Тема 9. Модель бізнес-аналітики підприємства в контексті стратегічного управління			15
Тема 10. Методологія бізнес-аналітики в ризик-менеджменті			15
Тема 11. Методи аналізу бізнес-процесів підприємства	1		15
Тема 12. Технології моделювання та опис бізнес-процесів підприємства			15
Тема 13. Моніторинг та контроль параметрів бізнес-процесів підприємства			16
Тема 14. Інформаційно-аналітичні технології в корпоративних інформаційних системах	1	1	16
Тема 15. Бізнес-аналітика в середовищі R	1	1	16
Разом	8	4	228

5. Тематика практичних занять.

Практичне заняття 1.

Тема 1. Методичні основи аналізу бізнес-процесів

1. Сутність бізнес-процесу. Функції та задачі аналізу бізнес-процесів.
2. Підходи до визначення поняття бізнес-процес. Сутність, зміст бізнес-процесів суб'єктів господарювання в сучасних умовах мінливого зовнішнього середовища.
3. Класифікація видів аналізу бізнес-процесів. Структурна схема бізнес-процесів. Використання методів, моделей та технологій аналізу бізнес-процесів відповідно до поставленої мети.
4. Класифікація бізнес-процесів за ENAPS.
5. Класифікація бізнес-процесів за ознаками і видами процесів. Класифікація бізнес-процесів на підприємстві за призначенням.
6. Інструментарій для дослідження бізнес-процесів.
7. Види аналізу бізнес-процесів за класифікаційними ознаками.
8. Структурно-ієрархічна модель аналізу бізнес-процесів в сучасних умовах господарювання

Практичне заняття 2

Тема 2. Система бізнес-аналітики

1. Сфери застосування бізнес-аналітики на підприємстві.
2. Бізнес-аналітик на підприємстві: роль, професійні навички та інтереси.
3. Бізнес-процеси підприємства: суть, межі та види.
4. Методики аналізу бізнес-процесів.

Практичне заняття 3.

Тема 3. Функції бізнес-аналітики

1. Поняття інтелектуального аналізу інформації. Поняття "інформація" і "знання". Класифікації методів Data Mining. Огляд методів Data Mining.
2. Стадії глибокого аналізу даних. Загальна постановка задачі відбору інформативних ознак для синтезу розпізнаючих моделей.
3. Аналіз методів відбору інформативних ознак.
4. Структура методів виділення інформативної комбінації ознак. Критерії оцінювання інформативності ознак.

Практичне завдання: розв'язання задач Data Mining з використанням програмного засобу Statistika.

Практичне заняття 4, 5

Тема 4. Методологічні аспекти бізнес-аналітики

1. Методологічні засади бізнес-аналітики. Багатовимірні угруповання й розрахунок інтегрального показника. Кластерний аналіз.
2. Аналітика часових рядів. Методи дослідження часових рядів.
3. Кореляційно-регресійний аналіз. Загальнотеоретичні передумови застосування методів кореляційно-регресійного аналізу економічних явищ.
4. Множинна регресія. Специфікація моделі. Відбір факторів при побудові рівняння множинної регресії. Види рівняння регресії. Відбір факторів.

Практичне завдання: розв'язання задач регресійного, кластерного аналізу з використанням програмного засобу Statistika.

Практичне заняття 6

Тема 5. Аналіз бізнес-процесів.

1. Види аналізу бізнес-процесів. SWOT-аналіз процесу.
2. PEST аналіз підприємства. SPACE аналіз.
3. Аналіз проблем бізнес-процесів. Ранжування процесів.
4. Аналіз процесу по відношенню до потреб. Візуальний аналіз.
5. Вимір і аналіз показників процесу. Показників часу виконання процесу.
6. Технічні показники процесу. Показники вартості процесу. Показники якості.

Практичне завдання: побудувати матрицю SWOT, SPACE-аналіз в програмному засобі Microsoft Excel

Практичне заняття 7, 8

Тема 6. Управління бізнес-процесами

1. Сутність управління бізнес-процесами. Задачі, що виникають під час управління бізнес-процесами.
2. Процесний підхід до управління. Етапи проектування системи управління.
3. Підбір бізнес-процесів для стандартизації.
4. Причини оптимізації бізнес-процесів.
5. Функціональність BPM-систем. Архітектура BPM-систем.

Практичне завдання: побудова схем бізнес-процесів в програмному засобі Microsoft Visio

Практичне заняття 9

Тема 7 Аналітика макроекономічних процесів

1. Валовий внутрішній продукт (ВВП) як об'єкт статистичного дослідження та його аналіз.
2. Напрями використання ВВП у макроекономічному аналізі.

Практичне завдання: розв'язання задачі із використанням пакету прикладних програм EViews.

Практичне заняття 10, 11

Тема 8. Реалізація бізнес-планування на підприємстві

1. Сутність та значення бізнес-планування.
2. Роль бізнес-планування для підприємства. Організація бізнес-планування на підприємстві.
3. Інформаційний блок процесу бізнес-планування.
4. Стадії процесу бізнес-планування. Бізнес-план. Стадії реалізації бізнес-плану.
5. Принципи бізнес-планування. Методика створення бізнес-плану.

Практичне завдання: побудувати бізнес-план підприємства з використанням матриці SWOT-аналіз.

Практичне заняття 12

Тема 9. Модель бізнес-аналітики підприємства в контексті стратегічного управління

1. Типи взаємозв'язку між стратегією підприємства та системою бізнес-аналітики.
2. Підтримка бізнес-аналітикою стратегії підприємства.
3. Зворотні процеси та набуття знань на стратегічному рівні. Бізнес аналітика як стратегічний ресурс розвитку підприємства.
4. Модель бізнес-аналітики підприємства.
5. Відмінності між випереджаючою та відстаючою інформацією.
6. Прикладні аспекти моделювання.

Практичне завдання: Побудова діаграм бізнес-процесів з використанням програмного засобу Microsoft Visio

Практичне заняття 13, 14

Тема 10. Методологія бізнес-аналітики в ризик-менеджменті

1. Методи бізнес-аналітики в оцінці ризиків. Інструменти аналізу ризиків.
2. Методи бізнес-аналітики в управлінні ризиками.

3. Ризики процесу. Показники ризику. Вплив процесів на оточуюче середовище. Адаптованість.
  4. Процес як ланцюг функцій. Верифікація.
- Практичне завдання:* розв'язання задачі із використанням пакету прикладних програм EViews., Matlab.

Практичне заняття 15

Тема 11. Методи аналізу бізнес-процесів підприємства

1. Види аналізу процесу. Проблеми, що виникають при функціонуванні процесів.
2. Сутність та випадки використання функціонально-вартісного аналізу.
3. Методи визначення зв'язків між факторами та причинами появи проблем.
4. Діаграмам спорідненості. Діаграма споріднених зв'язків. Діаграма Парето та їх різновиди.
5. Причинно-наслідкові діаграми. Етапи вибору варіантів усунення проблеми.
6. Методи досягнення компромісу з використанням: нерівнозначних та рівнозначних критеріїв.

Практичне завдання: побудова Діаграми Парето в програмному засобі Microsoft Excel

Практичне заняття 16, 17

Тема 12. Технології моделювання та опис бізнес-процесів підприємства

1. Цілі моделювання бізнес-процесів. Етапи та принципи моделювання.
2. Модель SADT. Методологія функціонального моделювання SADT (IDEF0).
3. Метод моделювання процесів IDEF3. Моделювання даних DFD.
4. Модель ARIS. Система ARIS.
5. Сітьовий графік та його характеристики. Метод критичного шляху.

Практичне завдання: Побудова діаграм IDEF0, IDEF3, DFD з використанням програмного засобу Microsoft Visio

Практичне заняття 18

Тема 13. Моніторинг та контроль параметрів бізнес-процесів підприємства

1. Характеристики процесу. Показники результативності процесу.
2. Аналітичний і статистичний методи аналізу.
3. Точність та надійність, стабільність та продуктивність, керованість та екологічність процесів.
4. Ефективність процесу. Види процесів.

Практичне завдання: розв'язання задач аналізу з використанням програмного засобу Statistika.

Практичне заняття 19

Тема 14. Інформаційно-аналітичні технології в корпоративних інформаційних системах

1. Проблема «єдиного погляду» на управлінську інформацію. Сховища даних.
2. Характеристики OLAP-систем. Різновиди багатовимірного зберігання даних.
3. Засоби формування запитів і побудови звітів. Аналітичні додатки.
4. Системи, що реалізують методологію збалансованих систем показників (BSC-системи).
5. Системи корпоративного планування і бюджетування. Системи формування та аналізу консолідованої фінансової звітності. Інші аналітичні додатки.

Практичне завдання: побудова OLAP-кубу в програмному засобі Microsoft Excel

Практичне заняття 20, 21

Тема 15. Бізнес-аналітика в середовищі R

1. Мова програмування R та середовище R Studio.
2. Описова статистика засобами R.
3. Кореляційно-регресійний аналіз засобами R.

Практичне завдання: розв'язання задачі в програмному середовищі R.

6. Тематика самостійної роботи студентів

Самостійна робота з дисципліни «Бізнес-аналітика» виконується кожним студентом протягом семестру. Її виконання є однією із обов'язкових складових навчальної дисципліни.

Оберіть підприємство, припустимо, що компанія планує розширювати свою діяльність, але стикається з проблемами в ефективності поточних бізнес-процесів, таких як управління постачаннями, обробка замовлень та доставка продукції. Метою є оптимізація цих процесів для підвищення продуктивності та зменшення витрат.

Виконання завдання

1. Проаналізуйте бізнес-процеси:

- Визначте основні бізнес-процеси компанії. До таких процесів можна включити (постачання сировини, виробництво продукції, обробка замовлень, складування та доставка).

- Створіть блок-схему одного з обраних процесів, використовуючи нотацію BPMN (Business Process Model and Notation) або інші методи візуалізації процесів (можна використовувати інструменти типу Visio тощо).

2. Виявіть проблемні зони:

- Проаналізуйте створену блок-схему та визначте вузькі місця (bottlenecks) або неефективні етапи. Наприклад, це може бути довгий час очікування на постачання сировини, затримки в обробці замовлень або складнощі з логістикою.

- Опишіть кожну виявлену проблему та її можливий вплив на загальний бізнес-процес (затримки, підвищені витрати, низька якість обслуговування клієнтів тощо).

3. Оцініть витрати і час:

- Використайте дані про час виконання окремих етапів процесу та витрати на кожен з них. Побудуйте таблицю, яка відображає:

- Час виконання кожного етапу.

- Витрати на кожен етап.

- Середню кількість замовлень, що обробляються за місяць.

- Визначте, які етапи є найбільш затратними або тривалими.

4. Розробіть пропозиції щодо оптимізації бізнес-процесів. Наприклад:

- Автоматизація деяких етапів (наприклад, автоматичний облік запасів).

- Делегування частини процесів на аутсорсинг (наприклад, доставка).

- Зміна послідовності етапів або об'єднання деяких операцій.

- Для кожної пропозиції обґрунтуйте, як вона вплине на зменшення витрат або підвищення швидкості виконання процесів.

5. Розробіть KPI для моніторингу ефективності:

- Запропонуйте ключові показники ефективності (KPI) для оцінки успіху впроваджених змін. Наприклад:

- Середній час обробки одного замовлення.

- Вартість виконання одного замовлення.

- Рівень задоволеності клієнтів (після впровадження нових процесів).

- Опишіть, як часто ці KPI повинні бути промоніторині і які цілі повинні бути досягнуті.

6. Проведіть аналіз оптимізації бізнес-процесів:

- Оцініть, скільки часу і ресурсів знадобиться для впровадження змін у бізнес-процес. Підготуйте план впровадження із зазначенням основних етапів.

- Надайте пропозиції щодо того, як моніторити результати після впровадження змін для забезпечення їх ефективності.

Завдання повинно буде виконане та представлене у вигляді презентації (до 20 слайдів), або звіту (10-15 сторінок), що містить детальний опис стратегії з графіками, схемами та планом впровадження.

7. Організація і проведення тренінгу

Проведення тренінгу дозволяє: забезпечити практичне засвоєння теоретичних знань, отриманих у процесі вивчення дисципліни «Бізнес-аналітика»; виробити у студентів навички проведення аналізу прийняття рішень, вибору методів перевірки аналізу даних; інтегрувати теоретичні знання й практичні навички студентів у єдиний комплекс і привести їх у відповідність з поставленим завданням.

Завдання: Аналіз ефективності бізнес-процесів за допомогою зведених таблиць

Ви працюєте аналітиком на підприємстві, яке займається виробництвом і продажем товарів. Керівництво хоче оцінити ефективність різних бізнес-процесів, таких як виробництво, продажі та дистрибуція. Для цього вам надано набір даних, що містить інформацію про виробництво та продажі товарів за різними підрозділами компанії.

1. Підготовка даних:

- Отримайте файл з даними про бізнес-процеси на підприємстві (наприклад, дані про виробничі витрати, обсяг виробництва, продажі за регіонами).

- Перевірте дані на наявність помилок або пропусків. Упевніться, що всі ключові показники (наприклад, витрати на виробництво, кількість проданих одиниць) структуровані правильно.

2. Створення зведеної таблиці:

- Створіть зведену таблицю, яка відображає загальні витрати на виробництво товарів за підрозділами.

- Додайте інформацію про кількість проданих товарів по регіонах та по кожному бізнес-процесу (виробництво, продажі, дистрибуція).

3. Аналіз бізнес-процесів:

- Визначте, які підрозділи показують найбільші обсяги виробництва та продажів.

- Оцініть ефективність дистрибуції (наприклад, витрати на дистрибуцію у різних регіонах відносно обсягу продажів).

4. Формування висновків та рекомендацій:

- На основі отриманих даних визначте, які бізнес-процеси працюють ефективно, а які потребують покращення.

- Запропонуйте 2-3 рекомендації для оптимізації бізнес-процесів на підприємстві (наприклад, зменшення витрат на виробництво або підвищення ефективності дистрибуції).

Представте звіт у вигляді короткої презентації або документа, який містить графіки зведених таблиць та висновки щодо ефективності бізнес-процесів.

8. Методи навчання

У навчальному процесі застосовуються: лекції, практичні та індивідуальні заняття, консультації, самостійна робота, робота у групах, метод опитування, підготовка і презентація тренінгу.

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Бізнес-аналітика» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне опитування;
- модульне опитування;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- оцінювання результатів самостійної роботи;
- оцінювання результатів тренінгу;
- іспит

10. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни "Бізнес-аналітика" визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Оцінка визначається із середнє арифметичне з отриманих оцінок за перший змістовий модуль. (теми 1-7)	Виконання модульного завдання, яке складається з однієї практичної задачі. (теми 1-7)	Оцінка визначається із середнє арифметичне з отриманих оцінок за другий змістовий модуль. (теми 8-15)	Виконання модульного завдання, яке складається з однієї практичної задачі. (теми 8-15)	Оцінка за виконання завдання (звіт або презентація)	Оцінка за виконання самостійного завдання (презентація або звіт)	2 теоретичні запитання (по 30 балів), 1 практичне завдання (40 балів)

Оцінювання здійснюється шляхом усного опитування не рідше як один раз на два заняття.

Поточне опитування під час заняття:

90–100 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань;

75–89 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки;

65–74 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки;

60–64 бали – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом,

фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань, допускаючи при цьому суттєві неточності;

1–59 балів – не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст теоретичних питань.

Підсумкова оцінка за поточне опитування кожного модуля визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих під час занять в межах кожного модуля.

Тренінг:

90–100 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його використовує під час виконання завдань тренінгу, виявляє творчий підхід до виконання завдань;

75–89 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при виконанні окремих завдань тренінгу не вистачає достатньої глибини та аргументації його використання, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки, загалом виявляє творчий підхід до виконання завдань;

65–74 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом та загалом його використовує при виконанні завдань тренінгу, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому суттєві неточності та помилки, в окремих моментах виявляє творчий підхід до виконання завдань;

60–64 бали – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його використовує, недостатньо розкриває зміст завдань тренінгу, допускаючи при цьому суттєві неточності, не виявляє творчого підходу до виконання завдань;

1–59 – не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст завдань тренінгу, не бере участі у колективних завданнях під час проведення тренінгу.

Самостійна робота:

90–100 балів – зміст самостійної роботи повністю відповідає встановленим вимогам, містить елементи самостійного дослідження, свідчить про високий рівень опанування навчального матеріалу, студент на високому рівні виявляє творчий підхід до виконання завдань;

75–89 балів – зміст самостійної роботи в основному відповідає встановленим вимогам, можуть бути несуттєві недопрацювання за окремими завданнями, свідчить про належний рівень

опанування навчального матеріалу, студент належно виявляє творчий підхід до виконання завдань;

60–74 балів – поставлені завдання виконані на недостатньому рівні; наведені авторські напрацювання є загальними і слабо обґрунтованими, свідчать про недостатній рівень опанування навчального матеріалу; студент припускається значних помилок у виконанні завдань, в окремих моментах виявляє творчий підхід до виконання завдань;

1–59 балів – завдання практично не виконані; відсутні авторські напрацювання; грубі помилки у вирішенні завдань роботи, що свідчать про низький рівень опанування навчального матеріалу; студент не виявляє творчого підходу до виконання завдань.

Модульна робота, екзамен – види контролю, при яких засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу оцінюється від 0 до 100 балів як сума балів за виконані завдання. Екзаменаційний білет складається із:

тестів: 10 тестів, за правильну відповідь на кожен із яких студент може

отримати 2 бали, що в підсумку дає максимально 20 балів;

2 бали – на тест надано правильну відповідь.

задач (практичних завдань): 2 задачі, за розв'язання кожної із яких студент може отримати від 0 до 25 балів, що в підсумку дає максимально 50 балів;

15–25 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, правильно розв'язує практичне завдання і інтерпретує отримані результати, демонструє самостійність виконання.

5–14 балів – у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, правильно розв'язує практичне завдання, але на додаткові контрольні запитання відсутня повна відповідь, допускає несуттєві неточності та фрагментарно (без аргументації) інтерпретує отримані результати, демонструє самостійність виконання.

1–4 балів – не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно розв'язує практичне завдання, допускає суттєві неточності, поверхнево його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань.

теоретичного (проблемного) питання: 1 теоретичне питання, за відповідь на яке студент може отримати від 0 до 30 балів.

15–30 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, всебічно, самостійно та аргументовано його викладає під час відповіді, глибоко та всебічно розкриває зміст завдання.

1–14 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не в повному обсязі, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст завдання, допускаючи при цьому суттєві неточності, відповіді на запитання нечіткі.

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	Відмінно	A (відмінно)
85-89	Добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	Задовільно	D(задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	Незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1	Програмні продукти: STATISTICA, Microsoft Excel, Microsoft Visio, EViews, Matlab, R.	1-15

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Фетісов В.С. Пакет статистичного аналізу даних STATISTICA : навч. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2018. 114 с.
2. Сидорова А. В., Біленко Д. В., Буркіна Н. В. Бізнес-аналітика: навчально-методичний посібник. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса. 2019. 104 с.
3. Остервальдер О, Піньє Ів. Побудова бізнес-моделей. Настільна книга стратега і новатора. К., Альпіна Паблішер Україна. 2020. 288 с
4. Мержинський, Є. К., Комазов П.В. Побудова інформаційної системи структурного моделювання бізнес-процесів. Науковий вісник Ужгородського національного університету : серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство / голов. ред. М. М. Палінчак. Ужгород, 2019. Вип. 25, Ч. 1. С. 162-166.
5. Курс Аналіз даних. URL: <https://prometheus.org.ua/dataanalysis/>
6. Орловський, Д.Л. Бізнес-процеси підприємства: моделювання, аналіз, удосконалення: навч. посіб. у 2 ч.;. Харків: НТУ "ХПІ", 2018. Ч. 1 : Моделювання бізнес-процесів: методи та засоби. 2018. 335 с.
7. 8. Орловський, Д.Л. Бізнес-процеси підприємства: моделювання, аналіз, удосконалення: навч. посіб. у 2 ч.. Харків: НТУ "ХПІ", 2018. Бізнес-процеси: аналіз, управління, удосконалення. 2018. 432 с.
8. Чаплінський В.Р., Кушнір О.К., Свідер О.П. Аналіз великих даних та їх візуалізація для потреб бізнесу. Ефективна економіка. №6, 2021.
9. Виганяйло С.М., В'юненко О.Б. Тенденції розвитку інформаційних технологій в бізнес-аналітиці. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Технічні науки. Том 32 (71) Ч.1. №1, 2021. С. 51-55
- 10.. Бізнес-аналітик. URL: <https://brainbasket.org/who-are-it-specialists-2/business-analyst/>
11. Семенова К. Д., Тарасова К. І. Бізнес-статистика : Підручник. К : ФОП Гуляєва В.М. 2018. 210 с
12. Пилипів Н. І., П'ятничук І.Д., П'ятничук, І.І. Концептуальні аспекти бізнес-аналітики як основи фінансової стійкості банків. .Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. 2019. Т. 1 № 15 С. 95-105.
13. Шуляр Р.В. Розвиток економіко-управлінського інструментарію забезпечення бізнес-процесів: моделювання, регулювання та економічне обґрунтування: Монографія. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 276 с.
14. Пістунів І.М. Моделювання бізнес процесів [Електронне видання]: навчальний посібник. Д.: НТУ «ДП», 2021. 130 с. URL: : http://pistunovi.inf.ua/MOD_BIZ_IPOU.pdf
15. Клебанова Т.С., Гур'янова Л.С, Чаговець Л.О. Бізнес-аналітика багатовимірних процесів : навчальний посібник. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 272 с.
16. Gardner, P. and Estry, D. (2017) A primer on the T-professional. Michigan State

- University. Available from URL: www.ceri.msu.edu/wpcontent/uploads/2018/03/Primeron-the-T-professional.pdf
17. Business Process Model and Notation URL: <http://www.bpmn.org> .
  18. ARIS community website URL: <http://www.ariscommunity.com>
  19. IDEF, Integration DEFinition methods URL: <http://www.idef.com>
  20. What is Business Analysis? Process & Techniques URL: <https://www.guru99.com/business-analysis-process-techniques.html>
  21. First principles reasoning: How thinking like a scientist can make you a better business analyst URL: <https://www.modernanalyst.com/Resources/Articles/tabid/115/ID/6115/First-principles-reasoning-How-thinking-like-a-scientist-can-make-you-a-better-business-analyst.aspx>
  22. 5 best Business Analyst Blogs to follow URL: <https://www.ics.ie/news/view/1435>
  23. Development of Requirements on the Role Business Analyst URL: https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-642-40855-7_2